
**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“**

СТАНОВИЩЕ

**От проф. д.ик.н. Георги Кирилов Петков,
зам.-директор на Институт за научни изследвания
и обучение на докторанти при Университет по
библиотекознание и информационни технологии**

ОТНОСНО: научните трудове на д-р Ваня Господинова Христова, представени за участие в обявения в ДВ, бр. 51 от 07.07.2015 г. конкурс за академичната длъжност «доцент» в катедра „Психология“ към Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Педагогическа и възрастова психология (Психология на развитието)

София * 2015

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, брой 51 от 07.07.2015 г. за академичната длъжност «доцент» във ВСУ „Черноризец Храбър“, в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Педагогическа и възрастова психология (Психология на развитието).

Рецензията е възложена по решение на Научно жури, определено със заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Единствен кандидат в конкурса е д-р Ваня Господинова Христова, хоноруван асистент в катедра „Психология“ при „Юридически факултет“ на ВСУ „Черноризец Храбър“. Подадените документи отговарят на основните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Ваня Христова е родена на 12.09.1979 г. През 2000 г. завърши медицински колеж в Стара Загора, а през 2006 г. – ОКС „Магистър“ по психология, профил Психология и психопатология на развитието във ВСУ „Черноризец Храбър“, гр. Варна.

През 2010 г. защитава дисертационен труд и Научното жури и дава образователната и научна степен „доктор по психология“.

В професионалното си развитие Ваня Христова заема различни длъжности, а в момента е хоноруван преподавател в катедра „Психология“ на ВСУ „Черноризец Храбър“ по дисциплините „Увод в психологията“, „Когнитивна психология“, „Психология на развитието на възрастните“ и „Организационна психология“.

Кандидатът предлага достатъчен брой научни трудове, които не са използвани в други конкурси или по каквите и да е други поводи. Същите разкриват пиянетата на кандидата към научни изследвания в областта на психологията, както и успешните опити за транслиране на резултатите от подобни изследвания в обучението.

Посочените публикации в списъка са самостоятелни. От тях става ясно, че кандидатът притежава собствен стил, изграден в процеса на работа.

Особено внимание следва да се обрне на представената за рецензиране монография „Личността в развитие и криза. Детство и юношество“, в обем от 166 страници, която е добър атестат за присъствие в полето на психологическите изследвания. На страниците на монографията Ваня Христова разбираето си за психичното развитие и за възрастовите кризи, които спохождат индивида. Много подробно е представила подходите за изследване на личността в детско-юношеския период от развитието на човека.

Третата глава на монографията съдържа както задълбочено изясняване на кризите в детскo-юношеската възраст, така и идеята, че те са потенциал за развитие на юношите, който би могъл да бъде използван. Написана увлекательно и в издържан научен стил, монографията може да се използва както от всички, които проявяват интерес към третираната в нея проблематика, т.е. от пошироката публика, така и от специалисти, които професионално са ангажирани с проблема на детскo-юношеското развитие.

В списъка с публикациите впечатление прави и учебното пособие „Личността в късна зряла възраст“. Снабдено с достатъчно теоретични постановки по засегнатите теми, то впечатлява и с методическите материали и изобилието от примери от изследвания, които несъмнено са предназначени за разширяване на кръгозора на обучаемите. От тази гледна точка то отлично изпълнява предназначението си.

Студиите, статиите и научните доклади от списъка само допълват отличното впечатление от публикационната дейност на кандидата.

В публикациите на кандидата се откриват постижения с приносен характер. Те биха могли да бъдат формулирани, както следва:

1. Систематизирани са концептуалните подходи при изследване развитието на личността в периодите на детскo-юношеската и късната зряла възраст.

2. Апобиран е оригинален подход, разкриващ личностния профил на развитие в детскo-юношеската и късна зряла възраст.

3. Разработена е обща психологическа концепция на свързаните с възрастта преходни периоди в развитието и произтичащите от тях възрастови кризи през детскo-юношеската и зрялата възраст.

4. Конструиран е нов подход при изучаването на системните закономерности в протичането на кризите на развитието, анализиране на причините за тяхното възникване, дефиниране на особеностите и условията на протичане, както и разкриване на личностните ресурси за справяне с тях.

5. Защитена е идеята за същността на кризите през периода на зрялата възраст като сложен динамичен психичен феномен, който е по-слабо обвързан с конкретната хронологична възраст и по-силно зависи от социалните ситуации и личностни характеристики. Изходът от кризата се свързва с възможността за формирането на личността в нейната цялостност и уникалност.

6. Разработена е система от адаптирани психологични техники за индивидуално консултиране и психотерапия при лица в късна зряла възраст и при тяхната „среща със старостта“.

Познавам лично кандидата в конкурса. Рецензирал съм дисертационния и труд за придобиване на образователната и научна степен доктор. Като имам предвид сегашните публикации смяtam, че e очевиден скокът в подготовката и развитието си, който Вания Христова e направила през последните години. Това се потвърждава от мнението на ръководителите и, че тя добре се справя с възложените и задачи. В работата и като преподавател проявява склонност към прилагане на творчество и търсене на креативни подходи при решаването им, използвайки нови и ефективни пътища за постигане на целите.

Препоръчвам на кандидата в бъдещата си дейност да обърне още по-голямо внимание на публикации с дидактически характер - учебници, пособия, свитъци с лекции, методики и т.н., които да обслужват учебния процес в Университета.

Частните бележки върху научната продукция и проявите и като преподавател съм обсъдил с кандидата и не смятам, че те могат с нещо да променят общото отлично впечатление от цялостната дейност и по-конкретно от публикационната. Те не намаляват ни най-малко стойността на монографията, пособието и на останалите публикации, както и на положения от кандидата труд за добиване и обработване на научната информация. Целта им е само да заострят вниманието и по отношение на бъдещата дейност и научните изяви.

Въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да приемат материалите по конкурса, да ги оценят положително и да предложат д-р Ваня Господинова Христова да заеме академичната длъжност „доцент”.

Член на журито: проф. д.ик.н.

Г. Петков

Гр. София

21.09.2015 г.